

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/9178,List-Prezydenta-RP-do-uczestnikow-uroczystosci-pogrzebowych-marynarzy-ofiar-rezi.html>

17.05.2025, 03:42

24.11.2021

List Prezydenta RP do uczestników uroczystości pogrzebowych marynarzy – ofiar reżimu komunistycznego

---

Uczestnicy uroczystości pogrzebowych
marynarzy – ofiar reżimu komunistycznego
na Cmentarzu Marynarki Wojennej w Gdyni-Oksywiu

Dostojni Zgromadzeni, Szanowni Państwo!

Łącząc się z Państwem, składam dziś hołd bohaterskim obrońcom Ojczyzny i strażnikom polskiego morza, ofiarom reżimu komunistycznego. Realizując wolę admirała Józefa Unruga, przenosimy do tutejszego panteonu doczesne szczątki marynarzy, o których uhonorowanie apelował dowódca Floty. W ten sposób niepodległa Rzeczpospolita wypełnia powinność naprawienia krzywd zadanych patriotom w czasach zniewolenia. Władze państwa dokładają wszelkich starań, aby przywrócić dobre imię oficerom, podoficerom i marynarzom, którzy dali dowody męstwa i zapłacili najwyższą cenę za wierność złożonej przysiędze.

Komandor Adam Rychel uczestniczył w obronie Helu jako dowódca baterii nadbrzeżnej, był więźniem niemieckich obozów jenieckich, a po zakończeniu II wojny światowej Komendantem Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej i Zastępcą Szefa Sztabu Głównego Marynarki Wojennej. Starszy marynarz Henryk Zając, mieszkając podczas wojny we Francji, zaciągnął się do Armii Polskiej i służył na ORP „Conrad”, a po wojnie kontynuował służbę w kraju. Mat Karol Martyński, słuchacz Szkoły Specjalistów Morskich, w 1951 roku służył w dywizjonie trałowców na ORP „Motława”. Wszyscy trzej mimo wzorowej służby zostali na podstawie fałszywych oskarżeń aresztowani i poddani brutalnemu śledztwu przez Informację Wojskową. Marynarz Zając zmarł wskutek tortur w więzieniu, mat Martyński został po sfigowanym procesie skazany na karę śmierci i zgładzony, a komandor Rychel od okrutnych przesłuchań utracił zdrowie i, zwolniony z aresztu, zmarł przedwcześnie.

Władza narzucona naszemu narodowi przez Moskwę starała się skalać i zatrzeć pamięć o nich, pozbawiając prawa do żołnierskiego pochówku. Ale prawda przetrwała dzięki staraniu rodzin, przyjaciół i towarzyszy broni. Obecna uroczystość jest zwycięstwem patriotów nad zdrajcami, ofiar nad katami. Oddając ostatnie honory zamęczonym marynarzom, wolna Polska zaświadcza, że nigdy nie zapomina o swoich wiernych synach.

Chcę dziś podziękować za dzielność i wytrwałość bliskim trzem bohaterów i zapewnić, że Rzeczpospolita zawsze będzie czcić ich pamięć. Ich niezłomność i poświęcenie są słusznym powodem do dumy dla potomnych i następców w marynarskiej służbie. Serdecznie dziękuję również wszystkim, którzy przyczynili się do powstania Kwatery Pamięci na oksywskiej nekropolii i dzięki którym możemy tutaj uroczystość żegnać kolejnych bohaterów: Instytutowi Pamięci Narodowej z zespołem Profesora Krzysztofa Szwagrzyka, Marynarce Wojennej RP, Prezydentowi Miasta Gdyni Wojciechowi Szczurkowi i pracownikom Biura Bezpieczeństwa Narodowego, które koordynuje prace współdziałających instytucji. Ten długoletni trud jest wypełnieniem zobowiązań, jakie

spoczywają na naszym suwerennym państwie, aby odszukać i godnie pogrzebać wszystkich obrońców Ojczyzny, którzy nadal spoczywają bezimiennie w nieznanym miejscu.

Niech czyny i ofiara żegnanych dzisiaj marynarzy będą wzorem i inspiracją dla kolejnych pokoleń żołnierzy w służbie Rzeczypospolitej. Cześć i chwała bohaterom!

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzej Duda

List Prezydenta RP odczytał gen. dyw. Dariusz Łukowski, Dyrektor Departamentu Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

[Tweetnij](#)